

EUROPEES VOORZITTERSCHAP 2024

Advies van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.salv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@salv.be

Adviesvrager	Departement Landbouw en Visserij
Ontvangst adviesvraag	1 april 2022
Wettelijke basis	Decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
Goedkeuring raad	21 april 2022
Kopie aan	Jan Jambon - Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management; Sophie Wilmès - federaal vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en van de Federale Culturele Instellingen; David Clarinval – federaal minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing; Zakia Khattabi – federaal minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal; Patricia De Clercq – secretarisgeneraal van het Departement Landbouw en Visserij; Bart Dochy – voorzitter van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van het Vlaams Parlement; Joris Relaes – administrateur-generaal van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO); Filip Fontaine – algemeen directeur van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).
Adviesnummer	2022-06
Dossierhouder	Wouter Vanacker wvanacker@serv.be
Contactpersoon	Koen Carels kcarels@serv.be

Hilde Crevits
Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
Consciencegebouw
Koning Albert II laan 15
B-1210 Sint-Joost-ten-Node

SALV Advies Vlaamse Agenda Europees Voorzitterschap 2024

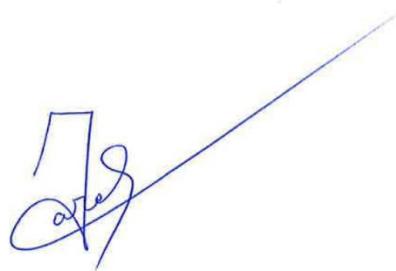
Mevrouw de minister

In 2024 neemt België het Europees voorzitterschap op. Op Vlaams beleidsniveau zijn de voorbereidingen voor het voorzitterschap van start gegaan. De SALV ontving een vertegenwoordiger van uw administratie tijdens zijn raadzitting van 1 april 2022 en vernam daarbij de vraag om vanuit het SALV-perspectief op korte termijn beleidsmatige prioriteiten en aandachtspunten voor het Europees voorzitterschap mee te geven. Gelet op het korte tijdsbestek heeft de SALV meteen alle actoren uit de SALV samengebracht om invulling te geven aan uw verzoek tijdens de raadzitting van 1 april 2022. Het resultaat is onderhavig advies, hetwelk de raad heeft goedgekeurd door middel van spoedprocedure op 21 april 2022.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme
voorzitter

Koen Carels
secretaris

Inhoud

Situering	5
1. Europees voorzitterschap	5
2. Strategische Agenda 2019-2024	6
Advies	7

Situering

1. Europees voorzitterschap¹

Het voorzitterschap coördineert de werkzaamheden van de Raad inzake EU-wetgeving en zorgt daarbij voor de continuïteit van de EU-agenda, ordelijke wetgevingsprocessen en samenwerking tussen de lidstaten. Het voorzitterschap moet daarom optreden als een eerlijke en neutrale bemiddelaar.

Er is een nauwe samenwerking tussen de drie lidstaten die na elkaar het voorzitterschap bekleeden, en die "trio's" worden genoemd. Een voorzitterschapstrio bepaalt de doelstellingen op lange termijn en stelt een gemeenschappelijke agenda op met de onderwerpen en grote thema's die de Raad gedurende 18 maanden zal behandelen. Op basis daarvan geeft elk van de 3 landen dan nadere invulling aan zijn eigen halfjaarlijkse programma.

Het voorzitterschap heeft 2 hoofdtaken:

- Raadszittingen en vergaderingen van voorbereidende instanties plannen en voorzitten

Het voorzitterschap leidt de zittingen van de verschillende Raadsformaties (uitgezonderd de Raad Buitenlandse Zaken) en de vergaderingen van de voorbereidende Raadsinstanties, waaronder vaste comités (zoals het Comité van permanente vertegenwoordigers, Coreper) en werkgroepen en comités die zeer specifieke onderwerpen behandelen. Het voorzitterschap zorgt ervoor dat de besprekingen naar behoren verlopen en dat het reglement van orde en de werkmethode van de Raad correct worden toegepast. Daarnaast organiseert het voorzitterschap diverse formele en informele bijeenkomsten in Brussel en in eigen land. Als dusdanig biedt het Europees voorzitterschap de gelegenheid om de Europese beleidsagenda te beïnvloeden, dit evenwel binnen de contouren van de bredere beleidsdynamiek.

- De Raad vertegenwoordigen in betrekkingen met de andere EU-instellingen

Het voorzitterschap vertegenwoordigt de Raad in zijn betrekkingen met de andere EU-instellingen, in het bijzonder met de Commissie en het Europees Parlement. Het moet overeenstemming over wetgevingsdossiers proberen te bereiken via trialogen, informele onderhandelingen en vergaderingen van het bemiddelingscomité. Het voorzitterschap werkt nauw

---

¹ Gebaseerd op: Raad van de Europese Unie, 13 januari 2022, Voorzitterschap van de Raad van de EU, <https://www.consilium.europa.eu/nl/council-eu/presidency-council-eu/#:~:text=Het%20voorzitterschap%20leidt%20de%20zittingen,comit%C3%A9s%20die%20zeer%20specifieke%20onderwerpen>

samen met de voorzitter van de Europese Raad en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. Het voorzitterschap ondersteunt hun werkzaamheden en kan soms worden gevraagd bepaalde opdrachten uit te voeren voor de hoge vertegenwoordiger, zoals het vertegenwoordigen van de Raad Buitenlandse Zaken voor het Europees Parlement of het voorzitten van die Raad als het over de gemeenschappelijke handelspolitiek gaat.

2. Strategische Agenda 2019-2024

De Strategische Agenda van de Europese Raad wijst de richting voor het antwoord dat de Europese Unie op de sterk veranderende mondiale context moet formuleren. Zij wordt omschreven als het richtsnoer voor de werkzaamheden van de instellingen in de komende vijf jaar.² De agenda heeft vier kernprioriteiten:

- Beschermen van burgers en waarden van Europa
- Sociaal en Duurzaam Europa
- Een sterke economie
- Wereldwijd behartigen van Europese belangen en waarden

In het lopende programma van het huidige voorzitterstrio (januari 2022 – juni 2023) wordt landbouw en voeding vanuit één kernprioriteit benaderd, nl. bouwen aan een klimaatneutraal, groen, rechtvaardig en sociaal Europa:

“Het trio zal de transitie naar duurzame landbouw- en voedselsystemen ondersteunen door de uitvoering van de "van boer tot bord"-strategie van de EU en het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende uitgangspunten, omstandigheden en voorwaarden van de lidstaten, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel. Het zal zich met name inzetten voor minder gebruik van pesticiden en meststoffen, voor diergezondheid en dierenwelzijn, en voor biologische landbouw, door duidelijke en eenvoudige voedselinformatie aan consumenten, en zo gezond voedsel voor de burgers van de Unie waarborgen. Het trio zal een duurzaam en evenwichtig beheer van de visbestanden bevorderen, met name in het kader van de betrekkingen van de EU met het Verenigd Koninkrijk. Het zal ook de ontwikkeling van duurzame aquacultuur bevorderen.”³

---

² Zie: Raad van de Europese Unie, 20 juni 2019, Een nieuwe strategische agenda 2019-2024, <https://www.consilium.europa.eu/media/39933/a-new-strategic-agenda-2019-2024-nl.pdf>

³ Raad van de Europese Unie, 10 december 2021, Verdere ontwikkeling van de strategische agenda. 18-maandenprogramma van de Raad (1 januari 2022 – 30 juni 2023), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14441-2021-INIT/nl/pdf>.

Advies

[1] **Plaats zes strategische kernthema's op de Europese agenda tijdens het Belgisch Voorzitterschap van de Europese Raad en binnen het 18-maandenprogramma van de Raad, waarvan het Belgisch Voorzitterschap deel van uitmaakt. Onderlijn daarbij de rol van landbouw en visserij in de strategische autonomie van de Europese Unie.** Deze kernthema's komen tegemoet aan de SALV-uitdagingen voor een duurzame toekomst van de landbouw:⁴

- 1) **Voedselzekerheid en voedselsoevereiniteit in een integraal duurzamer voedselsysteem** (SALV-uitdagingen 1, 2, 3, 4, 5)
- 2) **Een aantrekkelijk landbouw- en visserijinkomen voor productie en diensten, in een faire en leefbare landbouw- en visserijeconomie** (SALV-uitdaging 1, 5)
- 3) **Meer kwalitatieve instroom van jonge boeren en vissers, geruggesteund door perspectief, zekerheid en ondersteuning.** (SALV-uitdaging 1, 4)
- 4) **Een effectief én rechtvaardig milieu- en klimaatbeleid dat de verdere verduurzaming van het ganse voedselsysteem waarborgt, van aanbodzijde (landbouw- en visserijmodel) tot en met de vraagzijde (consumptiepatronen)** (SALV-uitdaging 1, 3, 5)
- 5) **Ruimte voor maatwerk.** Europese beleidskaders moeten voldoende ruimte bieden om de beleidsdoelstellingen te realiseren rekening houdend met de specifieke situatie van land- en tuinbouw in de Vlaamse verstedelijkte context en de specifieke kenmerken van de Belgische visserijsector. (SALV-uitdaging 2)
- 6) **Eerlijke handelspraktijken en een harmonisatie van regelgeving, in Europa en in de wereld** (SALV-uitdaging 1, 3, 5)

De kernthema's knopen **elk afzonderlijk en in samenhang** aan met drie kernprioriteiten van de Strategische Agenda van de Europese Raad 2019-2024⁵:

- Strategische pijler Sociaal en Duurzaam Europa
- Strategische pijler Een sterke economie
- Strategische pijler Wereldwijd behartigen van Europese belangen en waarden

---

⁴ SALV, 31 mei 2017, Verkennende nota. Uitdagingen voor een duurzame toekomst voor de landbouw in Vlaanderen, <https://www.serv.be/node/11580>.

⁵ Raad van de Europese Unie, 20 juni 2019, Een nieuwe strategische agenda 2019-2024, <https://www.consilium.europa.eu/media/39933/a-new-strategic-agenda-2019-2024-nl.pdf>

[2] De SALV vraagt om de volgende aandachtspunten te honoreren binnen de beleidskaders die voor landbouw, visserij en voeding relevant zijn:

- Green Deal, met inbegrip van Fitfor55 en de van-veld-tot-bord- of van boord-tot-bordstrategieën

Aandachtspunten zijn hierbij onder meer de impact van milieu- en klimaatdoelstellingen op voedselzekerheid en landbouw- en visserijinkomen, de vraag of de doelstellingen met de wettelijke initiatieven kunnen behaald worden, de faire verdeling van kosten van verduurzaming binnen de agrovoedingsketen (internalisering van milieu- en klimaatinspanningen doorheen de keten tot bij de consument), de integraal duurzame uitwerking van de one-healthbenadering inzake planten- en diergezondheid, biodiversiteit, het stimuleren van productie en voedingspatronen in overeenstemming met de eiwitshift, en de vermindering van voedselverlies.⁶

- Gemeenschappelijk landbouwbeleid

Aandachtspunten zijn de toetsing op integrale verduurzaming in overeenstemming met de gestelde milieu- en klimaatdoelen, de weerbaarheid van de landbouwsector, en de ontwikkeling van uiteenlopende duurzamere verdienmodellen en landbouwwormen waaronder meer circulaire landbouw. Ook de evolutie van de financiële noden in de land- en tuinbouw verdient de nodige aandacht. Die noden nopen ook tot een aanpassing van de regelgeving inzake staatssteun, met impact op de instrumenten met oog op overname en opstart.

- **Visserijbeleid**

De SALV vraagt binnen het Europese beleidskader ruimte voor differentiatie naargelang de structuur van de visserijsector in de lidstaten. Wat België betreft, vraagt de adviesraad aandacht voor de specificiteit van de kleine Belgische visserijsector (en de knelpunten inzake de ondersteuning van grotere vaartuigen en van vernieuwbouw).⁷ Op basis van de uitkomsten van de rapportering van de Europese Commissie over het Gemeenschappelijk Visserijbeleid tegen eind 2022, zou in de komende jaren een belangrijke taak kunnen weggelegd zijn voor het voorzitterschap van de Europese Raad in het kader van een eventuele herziening.

- **Handelsbeleid**

Het handelsbeleid moet oneerlijke concurrentie met producenten uit derde landen uitbannen, het gelijke speelveld bewaken en de eigen duurzaamheidsinspanningen waarborgen.⁸

---

⁶ SALV, 26 juni 2020, Advies Hapklare inzichten voor een Vlaams voedselbeleid, <https://www.serv.be/node/13769>.

⁷ SALV, 14 maart 2022, Advies Visserij- en aquacultuurprogramma 2023-2027, <https://www.serv.be/node/14989>.

⁸ SALV, 26 februari 2021, Advies EU-Mercosur handelsakkoord, <https://www.serv.be/node/14201>.

[3] Zorg ervoor dat ten behoeve van de zes kernthema's een verdere wetenschappelijk onderbouwde hernieuwing van relevante Europese beleidskaders zal worden voorbereid in aanloop van de volgende Europese legislatuur.

[4] Het Belgisch Voorzitterschap biedt een opportuniteit om de Vlaamse agrovoedingsketen in het voetlicht te plaatsen. De raad reikt daartoe enige suggesties aan:

- de rol van coöperaties
- de rol van lokale of regionale voedselstrategieën
- het sterk uitgebouwde agro-businesscomplex dat inzet op verdere verduurzaming en waarin landbouw en verwerkende industrie zijn ingebed.
- de diversiteit en innovaties in landbouwsectoren en -vormen
- toonaangevend onderzoek en praktijkgerichte kennisdeling
- de specifieke situatie van land- en tuinbouw in de Vlaamse verstedelijkte context

[5] Bij de opmaak en uitvoering van het gezamenlijk programma van de opeenvolgende voorzitterschappen waarvan België deel van uitmaakt (samen met Spanje en Hongarije) moet de expertise omtrent visserij binnen België voldoende kunnen doorwegen.

[6] Betrek de SALV opnieuw in een verder stadium van voorbereiding van het Belgisch Voorzitterschap, waarbij binnen een ruimer tijdsbestek de inhoudelijke elementen breder kunnen worden uitgewerkt. Ook tijdens het Belgisch Voorzitterschap biedt de SALV met haar jaarlijks netwerkevent een opportuniteit om de agrovoedingssector, het Vlaams landbouwbeleid en het belang van gedragen beleidsvorming in de verf te zetten.